

Waar is De (Financieel-Economische) Tijd?

In De Tijd van 6 augustus 2010 verscheen onder grote letters: “Centrum van België levert draagvlak voor sociale zekerheid” Hiervoor werd verwezen naar een studie van Prof. Bea Cantillon waarin zij probeert het beeld van de noord-zuidstromen te verdraaien naar een veel genuanceerder beeld indien de geldstromen bekeken worden op gemeentelijk vlak.

Twee kanttekeningen:

1) In het onderzoek wordt, op gemeentelijk vlak, over geen enkele uitgave en over geen enkele bijdrage in euro's gesproken, laat staan over transfers.

2) Prof Cantillon maakt een prognose van de sociale uitkeringen tot 2050. De meeruitgaven per inwoner van Wallonië t.o.v. Vlaanderen zouden dalen; over de bijdragen en de transfers, geen woord. De totale uitgaven zouden in dat jaar 49 miljard bedragen. De Studiecommissie voor de vergrijzing komt dan op een uitgave van 68 miljard. Eén van beide prognoses moet dus grondig fout zijn.

Meer aandacht willen we aan dit pseudo-wetenschappelijk onderzoek hier niet besteden.

In De Tijd van 10 september 2010, pagina 12, mag R. Aernoudt er nog een flinke schep bovenop doen. Zonder enige bewijsvoering en niet gehinderd door kennis, beweert hij (we citeren de passage over de transfers) :

“Van de 4,5 miljard euro transfers die jaarlijks ‘van het noorden naar het zuiden’ vloeien volgens een berekening van de Vlaamse administratie Abafim wordt, als men de methode toepast die werd ontwikkeld door de zes professoren benoemd door de Vlaamse regering (van wie drie Nederlandstaligen en drie Franstaligen) 3 miljard betaald door Brussel en 1,5 miljard door Vlaanderen. De transfers worden dus vooral door Brussel bekostigd. Trouwens, als men de regionale institutionele logica verlaat, betaalt de Brusselse regio, samen met de provincies Antwerpen, Vlaams- en Waals-Brabant voor de andere provincies. En zijn de provincies West-Vlaanderen, Limburg, Henegouwen en Luik de grootste begunstigden.

Als de transfers zouden stoppen, zou elke Waal gemiddeld 6 procent koopkracht verliezen.

Is Vlaanderen zonder Brussel levensvatbaar? Ja, maar eveneens met een verlies aan koopkracht, weliswaar minder dan in Wallonië en geschat op 200 euro per jaar per inwoner. De Vlaming zou dus gemiddeld 0,7 % koopkracht inboeten.”

We vonden het welletjes en stuurden onderstaande reactie naar De Tijd.

Omdat zij geen tabellen kunnen drukken kregen wij de vraag om er een zo kort mogelijke lezersbrief van te maken. M.a.w. om de argumenten uit onze reactie weg te laten. De lezers van deze krant zijn blijkbaar niet geïnteresseerd in zakelijke argumenten, ook niet als weerlegging van foutieve gegevens en op zijn minst zeer tendentieuze informatie.

Reactie op het artikel van Rudy Aernoudt in De Tijd van 10 september 2010

Geen plan B maar ernstig blijven

De ons omringende landen winnen aan concurrentiekracht. België verliest. De heer Aernoudt wijst dus terecht op een zeer belangrijk probleem, dat al langer gekend is en dat door het groot aandeel van Vlaanderen in de export, vooral een Vlaams probleem is. Uiteraard is het ook

belangrijk voor de rest van het land. Vlaanderen wil hierin meer verantwoordelijkheden nemen en vraagt meer bevoegdheden en middelen. De andere kant van het land wil dit niet. De oplossing van Aernoudt, samen de degradatie van de Belgische concurrentiekracht stoppen, is dus een nogal surrealistische gedachte.

In het artikel komt hij niet verder dan het voorstel om een plan C op te stellen. Het is vruchteloos zoeken naar ook maar één concrete maatregel om het probleem op te lossen. In feite gaat het artikel tegen de splitsing van België. Dit is natuurlijk zijn recht, maar dit is niet ons punt. De gegevens en argumenten die hij bijeenstelt zijn economisch niet deugdelijk en intellectueel niet zindelijk. We beperken ons tot de transfers.

1. Gegevens over de transfers (in miljard € + uitgaand, - inkomend)

Tabel 1

Bron	Domein	Vlaanderen	Wallonië	Brussel
Abafim 2003	Sociale zekerheid	3,7	-2,1	-1,6
	Gemeenschappen en gewesten	1,3	-1,3	0,0
	Federale overheid	1,5	-1,9	0,4
	Totaal 2003	6,6	-5,4	-1,2
Denkgroep “In de Warande”	Zie Abafim 2003	6,6	-5,4	-1,2
	Rentelasten op de overheidsschuld 2003	3,9	-2,7	-1,1
	Totaal 2003	10,4	-8,1	-2,3
Nationale Bank 2005	(Ruwweg vergelijkbaar met Abafim)	5,8	-6,1	0,2
AK-VSZ 2007	Sociale sector (www.akvsz.org)	4,7	-4,1	-0,6
	Gewesten en gemeenschappen	1,6	-1,4	-0,2
	Federale overheid (zie Abafim)	1,5	-1,9	0,4
	Totaal 2007	7,8	-7,4	-0,4

Aernoudt verwijst naar Abafim en noemt een bedrag van 4,5 miljard. We weten niet waar hij het over heeft maar Abafim had het over 6,6 miljard in 2003.

De Nationale Bank komt op 5,8 miljard in 2005. Maar, de NBB beschouwt een aantal zaken niet als een transfer, ze heeft 30 % van de BTW-ontvangsten en 40 % van de ontvangen accijnzen niet meegerekend (wegens niet toe te wijzen op basis van de huishoudbudgetenquêtes) en vooral heeft ze de vennootschapsbelasting toegewezen volgens de plaats van de maatschappelijke zetel en niet volgens een of andere economische grondslag. Had ze dit laatste wel gedaan dan zouden de transfers in Vlaanderen en in Wallonië ongeveer 500 miljoen gunstiger zijn en in Brussel 1 miljard minder gunstig.

Als wij in onze berekening de transfer via de federale overheid in 2003 van Abafim overnemen komen wij in 2007 op 7,8 miljard.

Besluit: In 2005 is de transfer volgens de NBB 5,8 miljard en dit bedrag is aantoonbaar onderschat voor ten minste 500 miljoen. In 2007 komen wij op 7,8 miljard. Beide berekeningen zijn dus een sterke bevestiging van het Abafimcijfer in 2003: 6,6 miljard. Hoe mijnheer Aernoudt dit bedrag kan omtoveren tot slechts 1,5 moet hij eens met cijfers aantonen. Dan kan hij tegelijk duidelijk maken dat Brussel 3 miljard aan transfers betaalt.

N.B. In geen enkele van bovenstaande berekeningen is een bedrag opgenomen voor transfers op de overheidsschuld. Op de interestlasten is er uit Vlaanderen een uitgaande transfer van 3,9 miljard.

2. Aernoudt beweert dat de Brusselse regio, samen met de provincies Antwerpen, Vlaams en Waals-Brabant betalen voor de andere provincies. Ook deze bewering steunt nergens op zoals onderstaande tabel 2 laat zien

Tabel 2

Personenbelasting en RSZ-bijdragen per provincie (gegevens 2007; rijksgemiddelde = 100)			
	Personenbelasting per inw.	RSZ bijdrage werknemers per inw.	Gewogen financiële bijdrage in de Soc. Zekerheid per inw.
Provincie Vlaams-Brabant	134,84	129,01	127,08
Provincie Antwerpen	109,19	118,15	116,39
Provincie Waals-Brabant	130,85	111,99	116,20
Provincie Oost-Vlaanderen	112,66	117,72	115,97
Provincie West-Vlaanderen	97,50	101,94	100,42
Provincie Limburg	89,36	98,58	97,11
Brussel-Hoofdstedelijk-Gewest	86,18	84,65	84,84
Provincie Namen	94,01	81,39	84,45
Provincie Luik	86,12	77,97	80,89
Provincie Henegouwen	78,14	76,51	79,38
Provincie Luxemburg	61,85	47,42	49,20

bron: eigen berekeningen op basis van officiële gegevens over personenbelasting en RSZ-bijdragen voor werknemers

Voor de financiering van de sociale zekerheid steekt buiten Vlaanderen alleen Waals-Brabant uit boven het nationaal gemiddelde per inwoner. Dit arrondissement, dat tevens een provincie is, heeft 17 % meer inwoners dan het arrondissement Mechelen maar zijn financiële bijdrage is slechts 10 % hoger.

Van alle Vlaamse provincies ligt alleen Limburg onder het gemiddelde (2,9 %). Brussel en alle andere Waalse provincies liggen ver onder het gemiddelde (15 % en meer).

In deze gegevens is geen rekening gehouden met de BTW en de vennootschapsbelasting.

De provincies met de hoogste personenbelasting hebben ook de hoogste inkomens, dus het meest koopkracht. Er mag dus gesteld worden dat wat bewezen is voor de personenbelasting ook in ongeveer dezelfde mate zal waar zijn voor de BTW.

De vennootschapsbelasting nauwkeurig toewijzen per gewest is niet makkelijk. Vooral voor maatschappijen met hun maatschappelijke zetel in een gewest en één of meerdere werkplaatsen buiten dit gewest. Om niet te spreken over consolidatie van belastbare winsten van buitenlandse oorsprong. Dit is dus het geval voor grote (multinationale) maatschappijen waarvan er veel hun maatschappelijke zetel hebben in Brussel.

In ieder geval is het economische nonsens om het juridisch criterium maatschappelijke zetel te gebruiken als verdeelsleutel. Dit is nochtans wat de heer Aernoudt doet vermits hij zegt dat Brussel 33 % van de vennootschapsbelasting genereert en dat Brussel de melkkoe is van België. Bij gebruik van een economische grondslag, zoals tewerkstelling, loonmassa, geïnvesteerd vermogen, toegevoegde waarde, of dergelijke, zal 10 % dicht bij de waarheid liggen.

Besluit: de Vlaamse provincies (met uitzondering van de kleinste, Limburg) is “de melkkoe” van Brussel en Wallonië (met uitzondering van een nog veel kleinere provincie, Waals-Brabant).

Aandacht: de financiële capaciteit zegt in principe niets over de transfers; ook de uitgaven moeten in rekening gebracht worden.

3. **Algemeen besluit:** diverse ernstige benaderingen situeren het bedrag van de uit Vlaanderen wegvloeiende transfers niet op 1,5 miljard, zoals de heer Aernoudt beweert, maar tussen 6,6 miljard in 2003 en 7,8 miljard in 2007. Samen met de intrest op de overheidsschuld (3,9 miljard) betekent dit 1.900 €per Vlaming per jaar. Dit is het bedrag dat de Vlamingen vandaag aan koopkracht verliezen. Tenzij de heer Aernoudt zijn losse beweringen kan onderbouwen met ernstige gegevens.

Herman Deweerdt

Medewerker AK-VSZ (Aktiekomitee Vlaamse Sociale Zekerheid)